

คำว่าทัศนธาตุ เป็นคำที่เข้าใจยากอยากรู้ให้ลึกซึ้งกว่านี้ได้หรือไม่

ความจริงแล้วคำว่า**ทัศนธาตุ** ก็เป็นภาษาไทยที่เราใช้กันชั่วชีวิตมิใช่หรือดังนั้นเราจะกลัวอะไรกับภาษาของเรา ซึ่งถือเป็นมรดกอันล้ำค่าที่เราใช้ในการติดต่อสื่อสารกันทุกวันนี้และยังเป็น **เอกลักษณ์ไทย** ที่ไม่มีภาษาของชาติใดเสมอเหมือน

ดังนั้นการที่เราไม่ทราบความหมายและเกิดความสงสัยอยากรู้ จึงเป็นสิ่งที่ทำทนายให้เรามุ่งมั่นที่จะศึกษาค้นคว้าหาคำตอบให้ได้เมื่อถึงเวลานั้นความรู้ความเข้าใจที่ลึกซึ้ง

ทัศนธาตุคืออะไร

ความหมายของทัศนธาตุในอภิธานศัพท์ทัศนคติของกระทรวงศึกษาธิการกล่าวว่า **ทัศนธาตุ (Visual elements)** หมายถึงสิ่งที่เป็นปัจจัยของการมองเห็นเป็นส่วนต่างๆ ที่ประกอบกันเป็นภาพได้แก่เส้น น้ำหนักที่ว่าง รูปร่าง รูปทรง สี และลักษณะผิว เมื่อฟ้าสว่างภาพวาดศิลปะหรือผลงานของอนันต์ประภาโส

ภาพชวนคิดงานศิลปะชิ้นนี้มีส่วนประกอบที่มองเห็นหรือ “ทัศนธาตุ” อะไรบ้างและส่วนประกอบเหล่านี้เมื่อนำมารวมกันจะมีความงามอย่างไร เราจะเห็นได้ว่าภาพวาด เมื่อฟ้าสว่างประกอบด้วยทัศนธาตุที่หลากหลายมีทั้งเส้น น้ำหนักหรือแสงเงาที่ว่าง รูปร่าง รูปทรง สี และลักษณะผิวหรือพื้นผิว เมื่อนำมารวมกันหรือประสานกลมกลืนเข้าด้วยกันก็จะทำให้เกิดความงาม

ข้อสรุป

คำว่า**ทัศนธาตุ** เป็นการผสมระหว่างคำว่าทัศนกับคำว่าธาตุ

ทัศน หมายถึง การมองเห็น

ธาตุ หมายถึง วัตถุหรือสิ่งที่มีตัวตน

เมื่อนำมารวมกันทัศนธาตุจึงหมายถึงวัตถุที่มองเห็นหรือสิ่งที่มองเห็นได้สัมผัสได้ด้วยสายตาในที่นี้ได้แก่ เส้น น้ำหนัก ที่ว่าง รูปร่าง รูปทรง สี และลักษณะผิว ซึ่งประกอบกันเป็นภาพหรืองานทัศนศิลป์ (Visual art) หรือ ศิลปะที่มองเห็นนั่นเอง

ทัศนธาตุสร้างความงามอย่างไรดังที่กล่าวมาแล้วว่าเมื่อนำทัศนธาตุคือ เส้น น้ำหนัก หรือแสงเงา ที่ว่าง รูปร่าง รูปทรง สี และลักษณะผิว มาประกอบเข้าด้วยกันเป็นภาพ ก็จะทำให้เรามองเห็นความงามลักษณะของการประกอบเข้าด้วยกันเป็นภาพนี้ เราเรียกว่า การจัดภาพหรือการจัดองค์ประกอบศิลป์

(Composition of art) ซึ่งหมายถึงวิชาหรือ **ทฤษฎี** ที่เกี่ยวกับการสร้างรูปทรงในงานทัศนศิลป์

ภาพแสดงการใช้สีชอล์กร่างเส้นรูปร่างสีภาพแสดงการใช้หน้าหนักหรือแสงเงามาเน้นและลักษณะผิวหน้ามาประกอบกันเป็นภาพ ตกต่างภาพให้มีความตื่นลึกหรือมีมิติเพิ่มเติมจนทำให้ภาพเกิดความงดงามและสมบูรณ์

ข้อสรุปทัศนธาตุสร้างความงามจากการนำมาจัดเป็นภาพหรือจัดองค์ประกอบศิลป์ให้มีความเหมาะสมหรือพอดีซึ่งมีหลักการจัดภาพ 5 ประการ ได้แก่ ความเป็นเอกภาพ หมายถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่กระจัดกระจาย

ความสมดุล หมายถึง ความพอดีระหว่างซ้ายกับขวาควรเท่ากันหรือมองแล้วให้ความรู้สึกเท่ากัน

จุดเด่น หมายถึง จุดสนใจของภาพซึ่งควรมีเพียงจุดเดียว

ความกลมกลืน หมายถึง ความเข้ากันด้วยดีไม่มีความขัดแย้งกัน

ความขัดแย้ง หมายถึง ความไม่ประสานกลมกลืนหรือความไม่เท่ากัน ซึ่งควรมีไม่เกิน 20% ของภาพจะทำให้ภาพแลดูมีเสน่ห์และเร้าใจ

สิ้นกระแสนกรรมภาพวาดสีน้ำผลงานของเกียรติศักดิ์ผลิตาภรณ์

หากพิจารณาภาพให้ละเอียดจะพบว่าเส้นที่นำมาประสานเป็นภาพส่วนใหญ่เป็นแนวนอนซึ่งให้ความรู้สึกสงบนิ่ง แต่มีภาพล้อเกวียนเป็นเส้นวงกลมที่แลดูขัดแย้งกับเส้นแนวนอนให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวแต่มีขอบไม้ 2 ท่อน หนุนล้อเกวียน เพื่อให้หยุดหมุนทำให้ล้อเกวียนเป็นจุดเด่นที่น่าสนใจและสะท้อนหลักธรรมว่า คนเราต้องรู้จักหยุดรู้จักพอเพียงชีวิตจึงจะสงบสุขอย่างแท้จริง

วิดีโอการสอน เรื่อง ทัศนธาตุ ความงามที่สัมผัสได้

วิดีโอการสอน
เรื่อง ทัศนธาตุ ความงามที่สัมผัสได้

เอกสารประกอบการสอน (PDF)

Lecture การสอน (PDF)

เอกสารประกอบการสอน (PowerPoint)

Photo Mess

